

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Middenschool Don Bosco te HAACHT

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	32541-32532-32524
Instellingsnummer	32541
Instelling	Middenschool Don Bosco
Directeur	David VANREUSEL
Adres	Stationsstraat 91 - 3150 HAACHT
Telefoon	016-61.79.50
Fax	016-60.75.64
E-mail	middenschool@dbhaacht.be
Website	http://www.dbhaacht.be
Bestuur van de instelling	VZW Don Bosco Onderwijscentrum
Adres	Don Boscolaan 15 - 3050 OUD-HEVERLEE
Scholengemeenschap	SGKSO Haacht
Adres	Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR
CLB	Vrij CLB Haacht-Keerbergen
Adres	Molenstraat 42 - 3140 KEERBERGEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	03-11-2014, 04-11-2014, 05-11-2014, 06-11-2014, 07-11-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07-11-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	08-01-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Alex MAES
Teamleden	Gino MALFAIT, Geert POLFLIET, Erik VAN NIEUWENHUYZE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING.....	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038).....	8
4.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)	10
4.1.1.3 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/019).....	11
4.1.1.4 Maatschappelijke vorming in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2011/7841/019)	13
4.1.1.5 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2011/7841/020)	14
4.1.1.6 Techniek in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/017 en D/2010/7841/020)	16
4.1.1.7 VOET.....	18
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	19
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	21
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	21
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
5.1 Leerbegeleiding	22
5.2 Evaluatiepraktijk	23
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	28
7.1 Wat doet de school goed?.....	28
7.2 Wat kan de school verbeteren?	28
7.3 Wat moet de school verbeteren?.....	28
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De campus 'Don Bosco Haacht' bestaat administratief uit drie scholen: een middenschool, een aso- en een bso/tso-school. Ze hebben de schoolnummers 32541, 32532 en 32524. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te verkrijgen van de campus dienen deze drie verslagen dan ook samen gelezen te worden. De onderdelen VOET-beleid, Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne en de inleidende alinea's van Algemeen beleid zijn identiek in deze verslagen.

2 SAMENVATTING

De campus 'Don Bosco Haacht' groeit naar een pedagogisch geheel. De visie van de directies en de werking van de scholen zijn gebaseerd op het pedagogisch project van Don Bosco. Het beleid beoogt een campusgedachte die leidt tot een gelijkwaardige perceptie van de verschillende onderwijsvormen. De dagelijkse werking van de middenschool kadert binnen het profiel van een brede eerste graad waarbinnen het uitstel van de studiekeuze wordt bevorderd. Er is een aanbod in de A- en B-stroom. Door de professionele taakbekommernis en het engagement van de meeste personeelsleden slagen het directieteam en de leraren erin om een positief leer- en leefklimaat te scheppen. Er gaat bijzondere aandacht naar de zorg en het welbevinden van de leerlingen. Er is aandacht voor de ontwikkeling van de talenten van iedere leerling. Op de school heerst een open communicatiecultuur en een grote bereidheid bij het lerarenteam om vernieuwing in te voeren.

Uit het onderzoek naar de onderwijsdoelen blijkt dat de kwaliteit van de leerplanrealisatie verschillend is. De leerplanrealisatie voldoet voor de vakken muzikale opvoeding, aardrijkskunde, maatschappelijke vorming en techniek. Hoewel de gerichtheid nog wat bijsturing vraagt, worden ook de vakoverschrijdende eindtermen met diepgang en vol engagement nagestreefd. De eindtermen en de leerplandoelstellingen van het vak Nederlands in de A-stroom worden onvoldoende bereikt. De tekorten hebben vooral te maken met de communicatieve vaardigheden die te weinig worden aangeboden en geëvalueerd. Dit geeft aanleiding tot een beperkt gunstig advies. De materiële uitrusting voldoet voor de meeste vakken en studierichtingen, uitgezonderd voor het vak maatschappelijke vorming. Om meer diepgang in de leerplanrealisatie te bereiken kan de aansturing van de vakgroepwerking efficiënter. Eveneens is het uitbreiden van het nascholingsplan voor de vakinhoudelijke aspecten, een aandachtspunt.

De school heeft de leerbegeleiding afgestemd op haar engagement van een autonome middenschool en op een kwaliteitsvolle begeleiding en oriëntering voor elke leerling. De leerbegeleiding is op schoolniveau zeer kwalitatief uitgewerkt en kan rekenen op degelijke ondersteuning. In de lespraktijk is de leerbegeleiding sterk vak- of leraarafhankelijk. Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat er groeikansen zijn om de evaluatiepraktijk te optimaliseren. De visie op evaluatie werd recentelijk aangepast, maar niet alle vakgroepen zijn er al in geslaagd om deze visie te concretiseren en te operationaliseren. Hoewel de doelgerichtheid van de evaluatie soms geïntroduceerd werd door vormingsmomenten, blijft de nood aan ondersteuning en sturing groot.

Het onderzoek naar het beleidsvoerend vermogen toont aan dat de school voor haar beleidsvisie vooral uitgaat van haar pedagogisch project. De school stimuleert participatieve besluitvorming en streeft gelijkgerichtheid na door een efficiënte communicatie en gedeeld leiderschap. Kwaliteitsonderzoek en –bewaking onderkent de school als belangrijke aandachtspunten. Er worden al aanzetten gegeven en structuren opgezet om een proces van kwaliteitsbewaking op gang te brengen.

De campus kreeg een gunstig advies beperkt in de tijd voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematische zorg en de gestructureerde aanpak voor een veilige leeromgeving vertonen nog verschillende hiaten. De vaststellingen die vermeld staan in de verslagen van de interne en externe controlediensten zijn slechts gedeeltelijk gerealiseerd of onvoldoende als actiepunten opgenomen in het globaal preventieplan of het jaaractieplan. Ondanks de inspanningen van de directies en de meeste personeelsleden om een nette en veilige school voor de leerlingen te creëren, is de attitude tegenover het veiligheidsbeleid nog ontoereikend.

De inspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten zijn weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 B	maatschappelijke vorming, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Elektriciteit - Metaal	maatschappelijke vorming, muzikale opvoeding, Nederlands	
Graad 1 Grieks-Latijn	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Industriële wetenschappen	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Latijn	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	aardrijkskunde, muzikale opvoeding, Nederlands, techniek	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet

Het aanbod en de evaluatie tonen aan dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De verschillende thema's komen goed gespreid over de leerjaren aan bod. De leerplandoelstellingen worden aangeboden met voorrang voor de basisdoelstellingen. Voor de meeste thema's worden de doelstellingen uitgewerkt voor het juiste beheersingsniveau. Dit is niet het geval voor het thema landschap en kaart en het terreinwerk. De gehanteerde leermiddelen en de extramurale activiteiten in de eigen omgeving zijn in het eerste leerjaar beperkt en weinig uitgewerkt in functie van de realisatie van de daarbij horende vaardigheden. In het tweede leerjaar worden landschappen verkend tijdens een vakoverschrijdende tweedaagse excursie. Door het leerboekgericht werken krijgen de doelstellingen met betrekking tot de eigen leefomgeving uit de cluster relaties tussen landschappen geen invulling. Er is aandacht voor actualiteit, maar door de uitwerking van deze doelstelling als taak buiten de les te beschouwen, wordt het een doel waarvan een product beoordeeld wordt in plaats van een middel om een vaardigheid aan te leren en een wereldbeeld op te bouwen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De lessen vinden plaats in vaklokalen waar steeds projectiemogelijkheid en internettoegang beschikbaar zijn. Toch is de inrichting niet optimaal omdat de basiswandkaarten niet permanent uitgestald zijn. Het opbouwen van een kaartbeeld door het lokaliseren van plaatsen, ook op onverwachte momenten of bij actualiteit, wordt daardoor afgeremd. Kompassen, stratenplannen en topografische kaarten, de nodige leermiddelen om de kaartvaardigheden aan te leren, ontbreken of zijn in onvoldoende aantallen aanwezig. Het gebruik van ICT-lokalen om leerinhouden te verwerken, is erg beperkt. Daardoor wordt een kans gemist om de vele beschikbare maatschappelijk relevante toepassingen te verkennen en invulling te geven aan de vakoverschrijdende eindtermen ICT en informatieverwerving.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is gebaseerd op taken, toetsen en grote toetsen. De werkwijze om tot een score voor dagelijks werk te komen verschilt sterk naargelang de leraar. De aanpak getuigt niet altijd van een overwogen visie op de functie van dagelijks werk als tussentijdse informatiebron om de leerling en zijn ouders in te lichten over de leervorderingen, om zo nodig te remediëren en om de eigen didactiek te verfijnen. Alle lesgroepen krijgen dezelfde grote toets, in overleg opgesteld door de vakgroep. De vraagstelling is gevarieerd en veelal gebaseerd op atlasgebruik en ander bronnenmateriaal. De puntenverdeling is aangegeven bij de vragen. Voor de meeste thema's, behalve voor landschap en kaart, vertrekken de vragen in voldoende mate vanuit de leerplandoelen. Het aantal doelstellingen dat geëvalueerd wordt, is voor sommige thema's evenwel beperkt. In combinatie met het dagelijks werk, wordt er daardoor weinig over gewaakt dat de totaalscore op het einde van het leerjaar een evenwichtige weergave is van de mate waarin de leerling het geheel van de doelstellingen bereikt heeft. De correctie van de grote toetsen verloopt niet steeds zorgvuldig en de eisen die aan sommige antwoorden worden gesteld variëren naargelang de leraar.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen beschikken over een atlas en goed gestructureerd studiemateriaal. De uitwerking voor de eigen leefomgeving is eerder beperkt. Het onderwijsleergesprek, afgewisseld met opdrachten, ondersteunen de realisatie van de doelen. Het leerproces wordt sterk gestuurd door het gebruikte leerwerkboek. Er is echter weinig reflectie over de voorgekauwde aanpak of bijsturing ervan in functie van de te realiseren doelen of de eigen context tijdens de lessen. Deze reflectie is er wel bij de uitwerking van de excursie, maar de organisatie ervan in grote groepen laat niet toe om de vaardigheidsgerichte doelstellingen leerlinggericht aan te leren. De leerlingen weten goed wat van hen verwacht wordt bij taken, toetsen en grote toetsen. Ze kunnen rekenen op feedback over hun resultaten.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De vakgroep screent de mogelijke nascholingen. Ze vaardigt iemand af naar de relevante initiatieven en de vakvergaderingen op het niveau van de scholengemeenschap. Mede omwille van het schaarse vakgebonden aanbod voor de eerste graad, bleef dit de laatste jaren beperkt. De vakgroepwerking steunt op formeel en informeel overleg. Naast de praktische aspecten, wordt vooral op de formele vergaderingen inhoudelijk overlegd over opgelegde items. Op het opstellen van gemeenschappelijke grote toetsen en excursies na, functioneert de werkgroep weinig als professionele leer- en werkgemeenschap die op basis van leerplanstudie het aanbod en de evaluatie optimaliseert. De vaststellingen tonen aan dat dit ook individueel weinig gebeurt. Dit kan in verband gebracht worden met de versnippering van de opdrachten, waardoor leraren, ondermeer omwille van de taaklast, weinig kritisch terugvallen op een leerwerkboek.

4.1.1.2 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)

Voldoet niet

De leerplandoelen worden onvoldoende aangeboden. Het leerstofaanbod is onvoldoende gericht op de communicatieve vaardigheden. Ook de evaluatie is vooral kennisgericht, ten nadele van de toetsing van de vaardigheden.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Hoewel de productieve en receptieve vaardigheden aan bod komen in het onderwijsleerproces, is het aanbod niet volledig. De nadruk op ondersteunende kennis verhindert het geïntegreerd inoefenen van de communicatieve vaardigheden, conform het leerplan. Bovendien wordt de grammatica en woordenschat soms nog contextloos aangeboden, wat ook een invloed heeft op de dynamiek van het onderwijsleerproces.

De leerlingen krijgen onvoldoende kansen om competenties in te oefenen. In een aantal gevallen laten de leraren de vaardigheidsoefeningen uit het leerboek systematisch weg.

Vooraf spreek- en schrijfvaardigheden komen in het gedrang. Van het reflecteren op eigen spreekvaardigheid zijn weinig sporen terug te vinden. Lezen komt voldoende aan bod, met uitzondering van globaal lezen. Ook de tekstvariatie is voldoende conform het leerplan, maar instructieve teksten zijn weinig terug te vinden.

De luistertaken oefenen vooral op beschrijvend en structurerend niveau, maar laten het beoordelend niveau dikwijls onbehandeld. Globaal luisteren komt in het oefenmateriaal bijna niet voor.

Positief is dat de richting mechanica-elektriciteit met aangepast materiaal werkt aan het instroomniveau en de interesse van de leerlingen. Het leerboek is echter verouderd.

Het systematisch inoefenen van de OVUR-methodiek (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) maakt de leerlingen vertrouwd met een planmatige aanpak. Maar de gehanteerde werkvormen laten niet toe om deze methode frequent in de praktijk te brengen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de realisatie van de leerplandoelen. Alle klassen zijn uitgerust met voldoende ICT-materiaal, dat effectief wordt ingezet in de lespraktijk.

Een schoolbibliotheek stimuleert de leerlingen om ook de literaire component van het vak te exploreren.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk is representatief voor het aangeboden materiaal en doorgaans ook vrij transparant, maar ze is onvoldoende geënt op de leerplandoelen. Zowel in het dagelijks werk als bij de grote toetsen is er een overwicht aan evaluatie van spelling, grammatica en woordenschat, ten nadele van de communicatieve vaardigheden. Het geringe aantal punten dat naar de vaardigheden gaat, zowel bij dagelijks werk als bij grote toetsen, weerspiegelt het overwicht van de kennisopdrachten.

Vooraf de productieve vaardigheden worden op een weinig evenwichtige manier geëvalueerd. Het uitschrijven van een dialoog onder de noemer spreekvaardigheid illustreert deze scheeftrekking. Soms blijft de evaluatie van spreken beperkt tot een paar presentaties, zonder vaste normen voor de beoordeling. Schrijven komt leraarafhankelijk minder of meer voor in de beoordeling van dagelijks werk.

Hoewel de schoolvisie onder meer procesevaluatie beklemtoont, is daar in de klaspraktijk nog weinig van te merken.

De evaluatiepraktijk is echter in volle beweging. De leerkrachten zoeken de juiste inzichten voor de implementatie van een evaluatiepraktijk conform de leerplannen en de schoolvisie.

Er zijn evaluatieroosters terug te vinden, vooral voor spreekvaardigheid, die ad hoc gebruikt worden. Ze maken echter nog geen deel uit van een globale, systematische formatieve vaardigheidsevaluatie. Ook peer- en zelfevaluatie komen sporadisch voor, maar er zijn geen afspraken, richtlijnen of normen voor. De leraren zijn er zich van bewust dat de vaardigheden meer aan bod moeten komen, ook in de evaluatie.

De leraren besteden zorg aan de grote toetsen, die ze in overleg opstellen en die gemeenschappelijk zijn voor alle parallelklassen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Er is een respectvol leerklimaat in de klassen. Het klasmanagement ondersteunt de focus op leerwinst.

De variatie in werkvormen is dikwijls afhankelijk van de aangeboden activiteiten in het leerboek.

De feedback bij toetsen is leerkrachtafhankelijk onbestaand, summier of uitgebreider. Algemeen blijft de evaluatie als remediërmiddel wat onderbenut. Dit hangt samen met de overwegend kennisgerichte aanpak.

Differentiatie blijft dikwijls beperkt tot het geven van extra oefeningen.

De deelname aan inhaallessen Nederlands is veeleer beperkt.

Voor dyslectische leerlingen zijn er sticordi-maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep Nederlands bespreekt zowel praktische en organisatorische aspecten als pedagogisch-didactische thema's.

De vakspecifieke nascholingen zijn beperkt, hoewel de leraren zelf verklaren nood te hebben aan bijkomende inzichten.

Binnen de school is er enigszins verticale inhoudelijke afstemming, maar expertise-uitwisseling met de bovenbouw is zeer beperkt.

De gefragmenteerde lesopdrachten voor Nederlands zorgen voor een versnippering van de inspanningen van de vakgroep: de lerarengroep is groter, maar de focus voor het vak vermindert.

Het reflecterend vermogen van de leraren, de motivatie en veranderingsbereidheid zijn voldoende groot om de eigen kwaliteit verder te ontwikkelen en bij te sturen.

4.1.1.3 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/019)

Voldoet

De leraren bieden de leerplandoelen in voldoende mate en op het vereiste competentieniveau aan. De evaluatie is voldoende leerplangericht, evenwichtig en transparant.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen worden op het verwachte beheersingsniveau aangeboden. Kennis en vaardigheden worden op een evenwichtige manier geïntegreerd in functionele taaltaken.

De leerlingen krijgen voldoende spreekkansen in de aangeboden lesactiviteiten, die ook gericht zijn op het stimuleren van de spreekdurf.

Eigen materiaal vult het leerboek aan om de hiaten in de leerplanrealisatie weg te werken.

Het aanbod van teksten is gevarieerd en sluit meestal aan bij de leefwereld van de leerlingen.

De luistertaken oefenen vooral op beschrijvend en structurerend niveau, maar laten het beoordelend niveau dikwijls onbehandeld. Dit geldt ook voor spreekvaardigheid en leesvaardigheid.

De teksten zijn voldoende gevarieerd, conform het leerplan.

De verticale samenhang vertoont duidelijk hiaten.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de realisatie van de leerplandoelen. Alle klassen zijn uitgerust met voldoende ICT-materiaal, dat effectief wordt ingezet in de klaspraktijk.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Ze is ook representatief voor het aangeboden lesmateriaal. In het eerste jaar is het aandeel van de component dagelijks werk ten opzichte van grote toetsen groter dan in de A-stroom. In het beroepsvoorbereidend jaar werken de leraren uitsluitend met permanente evaluatie. De leerlingen worden veelvuldig getoetst, om ze de kans te geven om te remediëren. Er wordt gestreefd naar procesevaluatie, maar de vorderingen van het taalontwikkelingsniveau worden nog niet systematisch in kaart gebracht.

Hoewel evaluatioeroosters gebruikt worden, zijn er geen transparante criteria voor de evaluatie van de communicatieve vaardigheden die systematisch gehanteerd worden over de jaren. Ook de normering is meestal impliciet en daardoor niet altijd duidelijk voor de leerlingen.

Soms komt de contextloze toetsing van taalbeschouwing nog voor.

De leerlingen evalueren zichzelf en elkaar geregeld. De criteria voor deze evaluatietechnieken liggen nog onvoldoende vast.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

Er is een aangenaam leerklimaat met wederzijds respect.

Leerlingen met leerachterstand krijgen extra oefeningen of worden bijgewerkt. De werkvormen zijn gevarieerd en afgestemd op de specificiteit van het leerlingprofiel. Soms is de feedback bij toetsen uitgebreid, dan weer ontbreekt hij volledig.

Leerlingen met leermoeilijkheden worden op een gepaste wijze begeleid en kunnen gebruik maken van ondersteunende maatregelen.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

De leraren van de B-stroom maken deel uit van de vakgroep Nederlands. Het overleg binnen de B-stroom was tot vorig jaar ondermaats. Aangezien er voor de B-stroom een graadleerplan is, dringen afspraken zich op.

Ook vakoverleg met de bovenbouw is tot nu zo goed als onbestaand.

Specifieke, vakdidactische opleidingen in functie van de noden zijn tot nu toe beperkt.

4.1.1.4 Maatschappelijke vorming in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2011/7841/019)

Voldoet

De leerplandoelen worden in voldoende mate nagestreefd. De leerbegeleiding is gericht op het totale ontwikkelingsproces van de leerlingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het aanbod is afgestemd op het nastreven van de algemene doelen. De intensiteit van de uitwerking ervan in de verschillende domeinen varieert. Met uitzondering van de doelstellingen over de stad, krijgen de leerplandoelen uit de domeinen tijd en ruimte en maatschappelijk en ethisch bewustzijn voldoende aandacht. De doelstellingen uit de domeinen organisatiebekwaamheid en functionele informatieverwerking worden nagestreefd, maar de diepgang is eerder beperkt. Ze worden weinig benut om met een leerlijn de zelfredzaamheid doorheen de graad en buiten de schoolse context te verhogen. Er zijn weinig documenten beschikbaar die getuigen van de verwerking vanuit de eigen leefomgeving van de leerlingen waardoor dit weinig beklijft wanneer het gebeurt. De functionele taalvaardigheid wordt impliciet nagestreefd, de functionele rekenvaardigheid vormt een hiaat in het aanbod. De onvolledige materiële uitrusting remt de kwaliteit waarmee de doelen uit alle domeinen nagestreefd worden.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in de lokalen van elke klasgroep waarin ICT-apparatuur met internettoegang voor ondersteuning van de les aanwezig is. Wandkaarten van België, Europa en de wereld op voldoende grootte en een tijdband ontbreken. Een apart computerlokaal wordt soms benut, maar ICT-apparaten voor gebruik door de leerlingen in het gewone leslokaal zijn niet beschikbaar. Dit gebrek aan een leerkrachtige, informatierijke klasomgeving is in het algemeen een belemmering voor het nastreven van bepaalde ontwikkelingsdoelen en het hanteren van diverse werkvormen. Tevens verhindert het ontbreken van deze minimale materiële vereisten het spontaan en frequent gebruik ervan bij kleine opdrachten en onvoorziene vragen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In het eerste leerjaar kiest de school voor een combinatie van dagelijks werk en grote toetsen. Dit doet ze om voldoende informatie te verzamelen als basis voor de beslissing van de delibererende klassenraad over een eventuele overgang naar de A-stroom. Daardoor bevat de bevraging naast de aangeleerde vaardigheden en kennisaspecten ook geheugenwerk dat niet in verband met de doelen kan gebracht worden. In het tweede leerjaar is er gespreide evaluatie, hoofdzakelijk van vaardigheden. Een evenwichtige spreiding van het geheel van de leerplandoelen in de evaluatie wordt weinig bewaakt. Naast de afwezigheid van functionele taal- en rekenvaardigheden, resulteren ook een aantal doelen uit het maatschappelijk en ethisch bewustzijn niet in een score. Deze doelen, inherent aan het samenleven en het opvoedingsproject, worden bij alle leerlingen van de school nagestreefd waardoor ze minder benadrukt worden als onderdeel van dit leerplan in de B-stroom.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De keuze van de school om het aantal leerlingen per lesgroep beperkt te houden, laat een leerlinggerichte benadering en individuele begeleiding toe waarbij feedback een onderdeel is van het leerproces. Dit verloopt met veel aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de leerling, waaronder het verbeteren van het zelfbeeld. Enkele doelen uit het domein maatschappelijk en ethisch bewustzijn vormen een rode draad doorheen de lessen, waarbij de omgang tussen leraar en leerling als voorbeeldfunctie kan beschouwd worden. Deze impliciete benadering wordt niet ondersteund door bijv. schalen voor attitudemeting, waardoor er geen referentiekader is voor de leerlingen en er ook geen evaluatie aan gekoppeld wordt.

De leerlingen verwerken de inhoud door middel van gesprekken, korte opdrachten en een aantal extramurale activiteiten. Toch gaat de verwerking slechts in beperkte mate uit van de context die ze best kennen: hun eigen omgeving. Er is tevens weinig aandacht voor het opstellen van een leerlijn m.b.t. het aanleren van strategieën die leiden tot het verwerven van bekwaamheden. Daarbij is het feit dat sommige leermiddelen niet continu beschikbaar zijn een remmende factor.

Deskundigheidsbevordering

Vorming

Overleg

Het huidige aanbod is veeleer het resultaat van geregelde bijsturing op basis van ervaring en de beschikbare leermiddelen dan van een grondige leerplanstudie. Er is de laatste jaren, ondanks een vernieuwing van het leerplan, geen vakgerichte nascholing gevolgd. De recente vernieuwing in de vakgroep heeft echter de aandacht voor leerplangericht werken terug centraal gesteld. Het overleg met de vakgroepen Nederlands en wiskunde heeft niet de vereiste diepgang om afspraken te maken over de wederzijdse afstemming van het aanbod en zo contextgebonden toepassingen te ontwikkelen.

4.1.1.5 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2011/7841/020)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. Dit blijkt uit een voldoende leerplangericht onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk zit in een interessante en dynamische fase van herbronnen en vernieuwen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerplandoelstellingen van de leerplannen muzikale opvoeding worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelstellingen inzake de muziekpraxis worden vooral vocaal ingevuld. De instrumentale praxis wordt gehypothecerd door het gebrek aan ruimte in het muzieklokaal. De planningsdocumenten worden als werkdocumenten ingezet. Ze zijn enerzijds het resultaat van collectief lerarenoverleg en getuigen anderzijds van een persoonlijke invulling door de individuele leraar. Het zingen krijgt de nodige aandacht en dit vanuit een degelijke leerlijn die in een interessante relatie staat met de evaluatiepraktijk. Lesobservaties laten horen en zien dat het zingen bijdraagt tot het muziekplezier van de leerlingen. Deze muziekbeleving raakt daarmee een kernopdracht binnen de leerplanrealisatie.

De leerplandoelstellingen voor muziekbeluisteren worden goed gerealiseerd. De luisterfragmenten zijn representatief en gedoseerd. De geluidswaardigheid is behoorlijk. De beeldfragmenten zijn zorgvuldig geselecteerd en soms origineel. Dit resulteert ook in een degelijke ICT-implementatie binnen het verstrekte muziekonderwijs. Omwille van de beschikbaarheid van de audio- en beeldfragmenten is het uitwerken van stipte afspraken tussen de vakleraren een noodzaak.

Er gaat voldoende tijd en aandacht naar de leerplandoelstellingen inzake het spreken over muziek. Uit gesprek en nazicht van documenten blijken ook voldoende inspanningen voor de leerplandoelstellingen die handelen over muzikale creativiteit. Aspecten van instrumentale creativiteit zoals improviseren en ontwerpen van eenvoudige muzikale structuren kunnen echter niet gerealiseerd worden omwille van het te kleine vaklokaal. De invulling van het muziekonderwijs houdt rekening met de interesses en belangstelling van de leerlingen. Er gaat onderwijstijd naar het intercultureel aspect en naar de omgang met muziek in de huidige samenleving. De educatie rond gehoorbescherming is daar een voorbeeld van.

Voorts gebeuren een aantal vakoverstijgende initiatieven waarbij het muziekonderwijs een plaats krijgt. Deze activiteiten en projecten zijn veelal gelinkt aan het opvoedingsproject en leveren een waardevolle bijdrage tot de brede en harmonische vorming op schoolniveau.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk vertrekt qua organisatie vanuit afspraken die het resultaat zijn van overleg tussen de schoolleiding en de vakgroep.
De inhoud van de evaluatiepraktijk is behoorlijk naar volledigheid en evenwicht. Het beheersingsniveau is voldoende afgestemd op de leerplannen en de verschillende lesgroepen. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk en representatief. Er zijn weinig tekorten.
Het dynamiseren van de evaluatiepraktijk uit zich ook in nieuwe aspecten zoals portfolio en taken die het gebruik van ICT aanmoedigen.

Het geheel van de evaluatiepraktijk zit in een interessante fase van overleg en discussie, gekoppeld aan uittesten en screenen. Deze fase blijkt zowel uit gesprek als uit een aantal voorgelegde documenten. Het is aangewezen om het evalueren verder gezamenlijk uit te werken als een hoeksteen van het leerproces. Voor het evalueren van de muziekpraxis is het kiezen voor een haalbaar aantal evaluatiecriteria een prioritaire uitdaging. Het registreren en rapporteren zit nog ten dele in de zoekfase naar een gelijkgerichte invulling. Positief is ook het inzetten van zelfevaluatie door de leerlingen.

De schriftelijke evaluaties zijn goed qua vraagstelling en instructietaal. De opmaak is voortreffelijk. Dezelfde evaluaties vertrekken te beperkt vanuit klinkende muziek. De correcties zijn over het algemeen behoorlijk en leraargebonden voorzien van aanmoedigingen en opmerkingen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het muzieklokaal is veel te klein en belemmert de instrumentale praxis. De akoestiek kan aanzienlijk geoptimaliseerd worden, het omgevingsgeluid werkt storend. Veel stoelstoppen ontbreken met storend geluid als gevolg. De verduistering is niet adequaat bij beeldprojectie. Het audioapparaat is niet voorzien van een gebruiksvriendelijke selectieknop. De ICT-apparatuur is aanwezig en wordt goed aangewend bij het leerplanwerk. Tijdens de doorlichting heeft de schoolleiding, op vraag van de inspectie, zich geëngageerd om tegen begin januari van het huidig schooljaar een ruimer en volwaardig muzieklokaal in te richten.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leerbegeleiding is degelijk voor wat de instructie betreft. Het aangeboden lesmateriaal is kwaliteitsvol en goed afgestemd op de leerplanbehandeling. De muziekles is opgebouwd met variatie aan muzikale omgangsvormen. De leraren slagen erin om de leerlingen goed bij de les te houden. Dit is onder meer het gevolg van de talrijke spreekkansen. De aandacht voor het spreken van het algemeen Nederlands kan verscherpt worden. De spreektaal laat nu immers een duidelijke 'couleur locale' horen.

Er wordt geïnvesteerd in het herhalen van de leerstof en het benutten van de reeds verworven kennis. De leraren gebruiken ook het digitaal leerplatform voor het ter beschikking stellen van behandeld of nieuw lesmateriaal.

De muziekkennis van de leerlingen die ook muziekles volgen in het deeltijds kunstonderwijs wordt wel benut bij kunstzinnige activiteiten op schoolniveau, maar te weinig binnen de eigenlijke muziekles. De reden hiervoor ligt vooral bij het gebrekkige vaklokaal.

De verdieping van de evaluatiepraktijk die volop bezig is, levert een unieke kans om de curatieve leerbegeleiding te versterken.

De sociale en emotionele begeleiding binnen het muziekonderwijs is goed. De leerlingen krijgen aanmoediging en bevestiging binnen een veilig en aangenaam leerklimaat. De leerlingen komen dan ook graag naar de muziekles.

Onderwijsorganisatie

De schoolleiding levert vooral inspanningen met betrekking tot een haalbare groepering van leerlingen binnen eenzelfde lesgroep in de B-stroom. Gekoppeld aan het te kleine muzieklokaal is de instrumentale praxis in alle lesgroepen van de A-stroom onmogelijk.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**

Er wordt geparticipeerd aan algemene nascholing, veelal gelinkt aan prioriteiten uit het pedagogisch project van de school. De vakgroep is dynamisch en vormt een interessant forum voor de verdere verdieping van het vakkenonderwijs. Het multipliceren van gevolgde vakgerichte nascholing gebeurt. Uit de verslaglegging van de vakgroepwerking blijkt een collegiale esprit en een gezamenlijke doelgerichtheid. Dit laatste resulteert onder meer in het vitaliseren van de evaluatiepraktijk. De muzikleraren participeren ook aan vakbijeenkomsten op het niveau van de scholengemeenschap.

Voorts geeft zowel het engagement en de betrokkenheid op school en campus alsook het geven van muzieklessen in het deeltijds kunstonderwijs positieve impulsen aan het muzikleraarschap.

4.1.1.6 Techniek in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/017 en D/2010/7841/020)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in de A- en B-stroom in voldoende mate bereikt of nagestreefd. Er is een aanzet om de evaluatie af te stemmen op de leerplandoelstellingen. De school beschikt over een degelijke infrastructuur en goede leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De school creëert ruimte om boeiende technische projecten in het leerprogramma op te nemen. Het aanbod is volledig en leunt sterk aan bij de interessesfeer van de leerlingen. De eindtermen en leerplandoelstellingen zijn herkenbaar in de aangereikte oefeningen en worden in voldoende mate gerealiseerd. Er is doorgaans aandacht om de inhoud af te stemmen op de beoogde beheersingsniveaus.

De visie om de leerlingen te motiveren voor het vak techniek en om de technische geletterdheid te kaderen binnen de leefwereld van de jongeren is duidelijk aanwezig binnen het geëngageerd en complementair lerarenteam. De leerlingen worden geconfronteerd met technische systemen en in de meeste projecten is het technisch proces sterk verankerd. De diversiteit in de oefeningen en de vlotte afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leerklimaat. Toch zijn er nog groeimogelijkheden om de essentie van het leerplan met meer diepgang te interpreteren en te vertalen in meer creatieve en attractieve projecten. Het oriënterende karakter van dit structuuronderdeel wordt nog te weinig benaderd om een cruciale rol te spelen tijdens de delibererende klassenraad. De kerncomponent 'keuzes' is met te grote voorzichtigheid opgenomen in de lespraktijk. Het onderscheid tussen een technische opdracht en een knutseloefening wordt niet altijd bewaakt.

De implementatie van het leerplan krijgt voornamelijk vorm door de beschikbare leer- en werkboeken. De attitude om zelf werkstukken te ontwikkelen is voorlopig nog vrij beperkt. Het blijft voor de meeste leraren nog een uitdaging om de vele ideeën concreet vorm te geven. De uiteenlopende en inzetbare expertise wordt niet altijd benut.

De spreiding van de toepassings- en verkenningengebieden in de planning verloopt nog genuanceerd en soms onevenwichtig. Uit de jaarplanning is het moeilijk om de verhouding tussen de dimensies 'hanteren' en 'begrijpen & duiden' na te gaan. De verticale en horizontale samenhang vragen meer aandacht. Het geïntegreerd uitwerken van de projectdossiers met linken tussen de opdracht, de tekening, de materialen, de technieken, de uitvoering, ICT en het continu evalueren, is nog onvoldoende ingeburgerd.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De school doet inspanningen om de grootte van de klasgroepen aanvaardbaar te houden. Daarentegen wordt het vak techniek niet voor alle klassen in blokken van twee lestijden aangeboden. Dat heeft uiteraard repercussies op de effectieve lestijd en beïnvloedt aanzienlijk de lesorganisatie van de leraar.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De lessen techniek gaan door in goed uitgeruste lokalen waar voldoende didactisch materiaal en werktafels zijn opgesteld. De school beschikt over de gereedschappen om basishandelingen uit te voeren. Er zijn nog mogelijkheden om het lokaal aanschouwelijker in te richten met onder andere hedendaagse technische ontwerpen of constructies. Het gebruik van goed snijdende snijgereedschappen vraagt bijzondere aandacht, zodat de afwerkingskwaliteit en de veiligheid gegarandeerd blijft.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school opteert zowel voor de A- als de B-stroom voor permanente evaluatie. De evaluatie impliceert zowel de evaluatie van de vaardigheid als de productevaluatie. Er is aandacht voor het product, het proces, de leer- en leefattitudes. Er is een duidelijke aanzet om een doeltreffend evaluatiesysteem uit te werken, maar voorlopig slaagt de school er niet in om dit naar een hoger niveau te tillen. De afstemming met de leerplandoelstellingen is nog onvoldoende concreet. De evaluatiepraktijk is nauwelijks gebaseerd op duidelijke criteria om het geheel transparant te maken.

De toetsen bevatten voornamelijk kennisvragen die veelal moeilijk te linken zijn aan de leerplandoelen en niet altijd aangepast zijn aan het verwachte beheersingsniveau van het structuuronderdeel. De evaluatiefiches zijn daarentegen beter. Het is niet duidelijk of de toetsen en de evaluatiefiches leiden tot reflectie over de eigen onderwijspraktijk. Bij de uitgevoerde projecten is er soms een aanzet tot zelfevaluatie door de leerlingen.

De nagestreefde of bereikte competenties worden niet nauwgezet per individuele leerling bijgehouden. Hierdoor wordt het moeilijk om de talenten van de leerlingen goed in kaart te brengen om desgevallend correct te oriënteren op het einde van het schooljaar.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren hebben aandacht voor het creëren van een aangenaam en positief leerklimaat. Het onderwijsleergesprek en groepswork zijn de meest voorkomende werkvormen. De leerlingen worden actief betrokken tijdens het leerproces en krijgen ondersteuning tijdens het uitvoeren van hun projectopdrachten. De leraren hebben oog voor succesbeleving door de leerlingen. Er is aandacht om deelopdrachten te geven binnen de comfortzone van de leerlingen waardoor het 'denkend handelen' sterk gestuurd wordt.

Het gebruikte werkboek bepaalt voornamelijk de leidraad van de lessen en in mindere mate de leerplandoelstellingen. Het aantal zelf uitgewerkte projectmapjes is zeer beperkt. Er is didactisch materiaal beschikbaar om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

Er zijn jaarlijks enkele vergaderingen met de vakwerkgroep. Uit de weinige en beknopte verslagen blijkt dat de behandelde thema's beperkt zijn en dat er weinig diepgang wordt nagestreefd. De nascholingsbehoeften zijn niet in kaart gebracht. Het volgen van nascholingen in het perspectief van het vak techniek is leraarafhankelijk.

4.1.1.7 VOET

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid Doelgerichtheid

Sedert de invoering van de geactualiseerde VOET in 2010 worden visie en planning uitgewerkt op campusniveau. De visie op VOET vertrekt van het pedagogisch project van de Don Boscosholen. Dat zet in op groeien in vrijheid, in verantwoordelijkheid, in verbondenheid en in zingeving. Het 'jaaractieplan VOET' vertaalt de visie in concrete doelstellingen en een tijdspad. Het resultaat is een helder overzicht van de mate waarin alle VOET bij alle leerlingengroepen worden nagestreefd. Dit overzicht omvat zowel initiatieven uit de vakken als uit projecten. Hieruit blijken nog enkele hiaten in een aantal contexten en in de stam, onder meer voor de inspanningsverplichting rond EHBO en mediawijsheid. De scholen ondernemen systematisch actie om de hiaten weg te werken. Ze bewaken nauwgezet het VOET-bereik bij alle leerlingen.

Ondersteuning

Het VOET-beleid besteedt bij het uitvoeren veel zorg aan het creëren van een draagvlak bij het lerarenteam. Er is een 'beleidsgroep' VOET waar zowel directie- als personeelsleden deel van uitmaken. Deze werkgroep ontwikkelt het VOET-beleid en ondersteunt de leraren adequaat bij de uitvoering. De eigen pedagogische begeleidingsdienst speelt een actieve rol bij het concretiseren van het jaaractieplan. De talrijke vakoverschrijdende projecten worden expliciet gekoppeld aan de VOET. De registratie van de VOET in de vakken gebeurde in overleg tussen de vakgroepen en de pedagogische begeleiding. De scholen streven onbetwistbaar naar een valide registratie, maar missen hiervoor nog transparante criteria.

De beleidsgroep VOET besteedt veel aandacht aan communicatie met de schoolteams en stelt zich stimulerend en faciliterend op. Heel wat teamleden engageren zich in de VOET-werking.

Doeltreffendheid

De scholen hebben aandacht voor de doeltreffendheid van hun VOET-werking. Het projectaanbod wordt afgetoetst aan het VOET-kader en zowel hiaten als overlappingen worden systematisch weggewerkt. De beleidsgroep VOET evalueert voor sommige contexten ook de effecten op de leerlingen, bijvoorbeeld voor de context 'Omgeving en duurzame ontwikkeling'. De evaluatie en inhoudelijke bijsturing van de projecten gebeurt systematisch, maar is niet gekoppeld aan de VOET. Nochtans worden de VOET expliciet opgenomen in de omschrijving van de projectdoelen. De campus beschikt nog niet over een strategie voor de evaluatie en bijsturing van de VOET-bijdrage in de vakken.

Ontwikkeling	De professionalisering maakt deel uit van de kwaliteitszorg met betrekking tot de inspanningsverplichting voor VOET. Directie en middenkader volgden een prioritair nascholingstraject en de beleidsgroep gaat in op meerdere initiatieven van de begeleidingsdiensten. Studiedagen en geregelde communicatie betrekken het schoolteam doelgericht bij het professionaliseringstraject.
Uitvoering Politiek-juridische samenleving	Ongeveer de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De eindtermen rond participatie, besluitvorming, rechten en plichten komen aan bod in de werking van de leerlingenraad. De leerlingen worden ook betrokken bij de besluitvorming in een aantal initiatieven die kaderen in de schoolcultuur van participatie en zorg voor het welbevinden van de leerlingen. De eindtermen over rechten en plichten, democratie en mondialisering sluiten weinig aan bij de projecten en de inhouden van de vakken in de eerste graad. Deze VOET worden tijdens de schoolloopbaan hoofdzakelijk in de tweede en de derde graad nagestreefd.
Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De mentale gezondheid van de leerlingen is vanuit het pedagogisch project een belangrijke pijler in de schoolwerking. De meeste eindtermen uit deze context krijgen heel wat aandacht in 'Leefsleutels', enkele eindtermen ervan ook in de vakken (o.a. Nederlands, maatschappelijke vorming, muzikale opvoeding, natuurwetenschappen en godsdienst). Daarnaast wordt het gepast omgaan met emoties eveneens gekoppeld aan occasionele gebeurtenissen. Bij het jaarlijkse Don Boscofeest leren de leerlingen omgaan met kunst en cultuur. Ook extramurale activiteiten, waaronder een vrijblijvend naschools aanbod, leveren een bijdrage aan deze VOET, evenals aan het nastreven van weerbaarheid.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het welzijnsbeleid van de Don Bosco (DB) Middenschool, het DB-Instituut aso en het DB-Instituut bso/tso is schooloverschrijdend uitgewerkt. De drie scholen zijn gelegen op dezelfde campus en groeien naar een pedagogische eenheid. Het gebouw, waar de congregatie van de salesianen van Don Bosco is gehuisvest, maakte geen deel uit van het onderzoek.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar dit gebeurt nog onvolledig. Voor deze grote campus is een deskundige ondersteuning van het beleid bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne vereist. Door de vele taken die de preventieadviseur moet opnemen, komt hij hier echter niet altijd aan toe. Dat blijkt ook uit de wijze waarop de verplichte controles worden uitgevoerd of opgevolgd.

De directies en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Toch wijzen talrijke vaststellingen op een onverantwoorde of nonchalante attitude tegenover het veiligheidsbeleid. Niet iedereen volgt even strikt de afspraken en instructies op, opgelegd door het schoolbeleid of door de interne en externe dienst.

Het globaal preventieplan en het jaaractieplan spelen onvoldoende in op de tekorten en zijn te weinig concreet. Ze bevatten onvoldoende actiepunten die vermeld staan in de verslagen van de interne dienst en de externe controleorganismen. Aan verscheidene opmerkingen uit de talrijke verslagen is nog niet tegemoetgekomen en de werkpunten worden nauwelijks onderbouwd met risicoanalyses. Voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid over het beschikbare budget. In de planning is nauwelijks aandacht voor compenserende maatregelen of ontbreekt de verwijzing naar het masterplan of het AGION-dossier.

Bijgevolg worden de risico's en de planning van de tekorten onvoldoende zichtbaar en te oppervlakkig beheerst.

Uit de verslagen van de periodieke controles van de interne en externe controlediensten blijkt dat er meerdere tekorten werden opgemerkt. Het betreft onder meer de inbreuken uit de verslagen van de elektrische installaties en de opmerkingen uit de brandpreventieverslagen die slechts gedeeltelijk zijn weggewerkt, zoals de risico's met betrekking tot de bezettingsgraad van de refter en de gedeeltelijke aanpak van de compartimentering in gebouw E. Het brandpreventieverslag van het nieuwe gebouw G ontbreekt. Daarentegen slaagt de school er doorgaans in om aan de kleine aandachtspunten gevolg te geven.

Een aantal tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid is in het masterplan opgenomen en het wordt binnenkort gerealiseerd. Zo is er in gebouw B betonrot vastgesteld en het buitenschrijnwerk is aan vernieuwing toe. De prefablokalen van gebouw C, die talrijke tekorten vertonen, worden vervangen door een nieuwbouw.

Tijdens de rondgang op de campus is vastgesteld dat de werking van de brandwerende deuren die noodzakelijk zijn voor een efficiënte compartimentering, niet regelmatig gecontroleerd wordt. De risico's van de beperkte oppervlakte van de overdekte speelplaatsen op de campus en de voldoende beschikbaarheid van de urinoirs en toiletten voor de jongens van het bso/tso zijn niet ingeschat. Dat geldt ook voor de turnzaal en de mediatheek in de kelderverdieping van gebouw D, waar gewone lessen plaatsvinden. In dezelfde turnzaal zijn de bevestigingshaken voor de doelen en de noodverlichting stuk. Volgens het brandpreventieverslag ontbreekt hier de branddetectie. De kelderruimte van het onderhoudspersoneel is enkel geschikt als berglokaal.

De veiligheid van enkele houtbewerkingsmachines in de werkplaats van het onderhoudspersoneel in gebouw E is ontoereikend. De werkplaats van het specialisatiejaar Industriële onderhoudstechnieken ligt er rommelig bij en een aanpalend lokaal bevat allerlei kapotte computeronderdelen en andere afvalmaterialen. De gasflessen zijn niet allemaal verankerd met een ketting. Niet alle kolomboormachines zijn voldoende beveiligd. De didactische componenten op de meetborden in het lab elektriciteit van gebouw F zijn onvoldoende beveiligd.

In de werkplaats van de studierichting Lassen-constructie (gebouw G) liggen verscheidene stapels plaatmateriaal met heel scherpe hoeken, waardoor het risico op kwetsuren verhoogt. De lamparmaturen zijn in dat atelier niet afgeschermd. Ook hier zijn de kolomboormachines onvoldoende beveiligd. Het toilet voor personen met beperkte mobiliteit wordt deels ingenomen als berglokaal. Er liggen veel gaslangen en afvalstukken op de grond met kans op valgevaar. De loopzones zijn versperd door werkstukken of gereedschappen. Niet alle leerlingen dragen hun persoonlijke beschermingsmiddelen.

De preventieadviseur is nauwelijks betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid. De bestelformulieren voor producten of toestellen met een risicofactor worden niet ondertekend door de preventieadviseur. Niet van alle gevaarlijke machines zijn er indienststellingsverslagen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om alle tekorten op te sporen en weg te werken. Wanneer de school de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger beheerst en de verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn de verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school heeft sedert de vorige schooldoorlichting (2004) sterk geïnvesteerd in het geheel van de leerbegeleiding. De visieontwikkeling voor de leerbegeleiding is krachtig verankerd in het opvoedingsproject en is onlosmakelijk verbonden met de psychosociale ondersteuning van de leerlingen. De school heeft haar leerbegeleiding breed uitgewerkt in afstemming op haar engagement van een autonome middenschool en een kwaliteitsvolle begeleiding en oriëntering voor elke leerling. De school beschouwt de leerbegeleiding als een gezamenlijke opdracht van het voltallig lerarenteam gedragen door specifieke opdrachten van twee studieleiders. De studieleiders behartigen een algemeen toezicht op de leerbegeleiding binnen een leerjaar. Deze opdracht staat in directe relatie en communicatie met de schoolleiding en in dialoog met de leerlingenbegeleiders en het centrum voor leerlingenbegeleiding. Samen vormen zij het team binnen de cel leerlingenbegeleiding.
- Ondersteuning** De school heeft een breed palet van ondersteunende initiatieven inzake leerbegeleiding uitgewerkt en hiervoor een ruim aantal lesuren uitgetrokken. De studieleiding investeert aanzienlijk in het opmaken van een beginsituatieanalyse. Er worden talrijke intakegesprekken gevoerd met de nieuwe leerlingen en hun ouders. De instappgesprekken vormen een vast element bij de inschrijving van de leerlingen voor de B-stroom. Vaste elementen in de gesprekken zijn de basofiche en eerder gevolgde leerondersteuning. Het registreren van de gewonnen informatie gebeurt zorgvuldig en wordt bij de aanvang van het schooljaar besproken met de betrokken leraren via een portretterende klassenraad. De intakegesprekken worden meegenomen in de samenstelling van de lesgroepen en vormen de opstart van eventuele specifieke begeleiding in het kader van leerstoornissen, dit in samenspraak met het centrum voor leerlingenbegeleiding. De school kiest er uitdrukkelijk voor om de klassenleraar als eerste ondersteuner van de leerling te plaatsen met als specifieke opdracht de leerling van zeer nabij te volgen.
- De geboden specifieke ondersteuning tijdens het schooljaar is aanzienlijk. Zo biedt de wekelijkse huiswerkklas een gunstig leerklimaat voor leerlingen die moeilijk een geordend werkkader vinden. De studiebegeleiding richt zich enerzijds tot leerlingen die moeite hebben met aspecten van leren leren en anderzijds ook op specifieke ondersteuning van het vakkenonderwijs. De registratie van deze inspanningen gebeurt in het leerlingenvolgsysteem. De school organiseert voor een aantal vakken ook inhaallessen waarvoor de toewijzing gebeurt door de vakleraar. Voorts is er ook wekelijks leerondersteuning voor ICT alsook het aanbod van avondstudie. De school informeert de ouders degelijk over de geboden leerondersteuning die er veelal komt na een begeleidende klassenraad. De leerlingenagenda vormt daarbij onder meer een informatiekanaal.

De communicatie met de ouders krijgt verder gestalte door de organisatie van heel wat oudercontacten waarbij men zowel de klassenleraar als de vakleraren kan spreken. De opkomst van de ouders bij deze contactmomenten is groot. Binnen het programma aanvangsbegeleiding worden de beginnende leraren en interimarissen stapsgewijs geïnformeerd over de talrijke initiatieven van leerondersteuning.

Doeltreffendheid In samenspraak van schoolleiding en studieleiders wordt de doeltreffendheid van de geboden leerbegeleiding behoorlijk in kaart gebracht. Zo blijkt uit gesprek en documentenstudie dat het grondig uittekenen van de beginsituatie winst oplevert voor de eigenlijke leerbegeleiding. Tijdens de begeleidende klassenraden worden ook de effecten van geboden inhaallessen en studiebegeleiding besproken en geregistreerd. Precies daarom is het aanbod afgebakend op maat van de individuele leerling. Leertips voor het vakkenonderwijs worden in brochures gebundeld en jaarlijks herwerkt, dit zowel voor de A-als de B-stroom. De strikte toepassing en het rendement van deze leertips zijn leraar-, vak- en vakgroepafhankelijk. Het toezicht vanuit de schoolleiding op het effectief gebruik van de leertips kan aanzienlijk verhoogd worden.

Ontwikkeling De school heeft een waardevol parcours afgelegd op het vlak van leerbegeleiding en beschikt over heel wat reflecterend vermogen om dit onderwijsproces verder op te tillen. Het is opmerkelijk dat de school voor de verdere uitbouw van de leerbegeleiding groot belang hecht aan de talrijke parascolaire initiatieven die veelal het welbevinden van de leerlingen verhogen en bijgevolg een gunstig leerklimaat creëren. De school interpreteert de leerbegeleiding ook als een bron voor een degelijke leerlingenoriëntering en schoolloopbaanbegeleiding. Er gaat heel wat tijd en financiële middelen naar het volgen van gerichte nascholing om zich met het schoolteam verder te professionaliseren binnen het domein van de leerbegeleiding.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De schoolleiding heeft een duidelijk uitgeschreven visie op het evaluatiebeleid, ingebed in het salesiaanse opvoedingsproject. Deze vrij recent opgemaakte visie bevat de basisprincipes en de organisatorische uitwerking van de evaluatiepraktijk. Ze beklemtoont onder meer de leerplangerichtheid en het leerbevorderend effect van de evaluatie.

De vakgroepen hebben de opdracht gekregen om deze visie te concretiseren en te operationaliseren voor hun vak. Een belangrijke richtlijn hierbij is de verhoging van het puntenaandeel voor dagelijks werk ten opzichte van dat voor grote toetsen. De leerkrachten beseffen dat de gewijzigde puntenverdeling gepaard gaat met een omslag naar meer vaardigheidsonderwijs en procesevaluatie in plaats van louter kennis- en productevaluatie.

Ondersteuning Een aantal beleidsdocumenten beschrijven het referentiekader voor de evaluatiepraktijk. Daarin staan onder meer algemene richtlijnen in verband met leerplangerichtheid en afspraken over toetsfrequentie, puntenverdeling en evaluatiemethodes afgestemd op de doelgroep of het vak.

De directie spoort de vakgroepen aan, maar laat de concrete uitwerking van de evaluatiepraktijk aan hen over.

Naar aanleiding van de herziening van de puntenverdeling tussen dagelijks werk en grote toetsen maakten sommige vakgroepen gebruik van ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdiensten.

Het aantal gevolgde opleidingen is beperkt en de nood aan verdere, inhoudelijke sturing is groot.

De leraren wisselen ideeën uit omtrent de evaluatiepraktijk en werken gemeenschappelijke grote toetsen uit voor alle parallelklassen.

Jaarlijks communiceert de schoolleiding de deliberatierichtlijnen. Ze bewaakt ook het wettelijk vastgelegd maximum aantal dagen dat ze aan grote toetsen besteedt.

Een elektronisch platform ondersteunt de leerkrachten bij de administratie van de evaluaties.

Doeltreffendheid Voor een beoordeling van de effectiviteit van de inspanningen van de vakgroepen omtrent evaluatie is de opdracht te recent. Een aantal vakgroepen werkt aan evaluatiekaders, soms met geobjectiveerde normen. Sommigen hebben afspraken gemaakt of ideeën uitgewisseld omtrent innovatieve beoordelingsmethodes en peer- en zelfevaluatie. Niet alle vakgroepen hebben de omslag naar een meer leerplangerichte evaluatie in dezelfde mate al gemaakt. De schoolleiding volgt de vorderingen op via de vakverslagen. De inhoudelijke sturing is eerder beperkt.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat de evaluatie doorgaans voldoende op de leerplannen geënt en valide is. De leerkrachten nemen in mindere mate vakgebonden attitudes op in de evaluatie.

De directie verzamelt en analyseert de eindresultaten van de leerlingen. Ook de uitslagen van het eerste jaar van de tweede graad worden opgevolgd en besproken met de directie van de tweede en derde graad.

De gebruikte evaluatiemethodes zijn geënt op de specifieke situatie van de leerlingengroepen (A- en B-stroom) en afhankelijk van het vak. Voor een aantal vakken zijn er geen grote toetsen meer.

De rapportering over de eindresultaten is conform de regelgeving. De school handelt de processen-verbaal correct af. De notulen van de delibererende klassenraad zijn volledig en de attesten voldoende gemotiveerd. De adviezen zijn conform de leerlingenresultaten. Bijkomende proeven komen niet voor, tenzij vakantietaken zonder invloed op de attestering.

De school maakt gebruik van een puntenrapport dat ook de positie van de leerling binnen de klas aangeeft. De woordcommentaar is afwisselend vrij algemeen tot doelgericht remediërend. Recent is dit rapport ook online ter beschikking voor de ouders. Een attituderapport geeft een beoordeling van een aantal leer- en leefattitudes met verplichte woordcommentaar in geval van een slechte score.

Ontwikkeling De opdracht die de directie aan de vakgroepen gaf rond evaluatie toont de ontwikkelingsdynamiek aan. Evaluatie is (naast klasmanagement en herstelgericht handelen) één van de drie centrale thema's in het nascholingsplan dit jaar. De vakgroepen betrokken de pedagogische begeleidingsdiensten bij de heroriëntering van de evaluatiepraktijk.

De leraren geven echter zelf aan dat de behoefte aan inhoudelijke sturing en begeleiding nog groot is. Het aantal gevolgde en geplande, specifieke opleidingen rond dit thema is echter beperkt.

De leraren zijn zich bewust van de nood aan verticale afstemming, zowel binnen de middenschool als in samenwerking met de tweede en derde graad. Dit blijkt uit gesprekken en vakverslagen.

De veranderingsbereidheid bij alle betrokken partijen is in voldoende mate aanwezig als basis voor een succesvolle verdere uitwerking en implementatie.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De campus 'Don Bosco Haacht' omvat een middenschool, een aso-school en een tso-/bso-school. Sedert dit schooljaar hanteert de campus een nieuwe organisatiestructuur. De administratieve, logistieke en personeelsaangelegenheden krijgen voortaan op centraal niveau hun beslag. Ook het algemeen pedagogisch beleid wordt onderdeel van de campuswerking. Een algemeen directeur is verantwoordelijk voor het campusbeleid, bijgestaan door een administratieve en een logistieke directeur en een pedagogische coördinator. Voor de respectieve scholen blijft een eigen directie verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding.

Met de invoering van de nieuwe organisatiestructuur wil het schoolbestuur de logistieke middelen efficiënter aanwenden en de personeelsadministratie vereenvoudigen. Zij beoogt ook het stroomlijnen van het pedagogisch-didactisch en het oriënteringsbeleid van de drie scholen. Voor ouders en leerlingen moet de campusgedachte leiden tot een gelijkwaardige perceptie van de verschillende onderwijsvormen. Voor de administratieve en logistieke campuswerking zijn de aanzetten gegeven, een pedagogisch beleid op campusniveau is er nog niet.

De directeur van de middenschool wordt voor de dagelijkse schoolleiding bijgestaan door twee studieleiders. Samen met de leraren implementeren ze de waarden en algemene doelen van het eigen opvoedingsproject tot op klasniveau. De open communicatiecultuur en de betrokkenheid van alle partners om samen school te maken, vormt de kerngedachte bij talrijke initiatieven. Eveneens zijn het welbevinden van iedereen en een aangenaam leer- en leefklimaat telkens cruciale uitgangspunten. Het engagement dat velen aangaan, verhoogt de taaklast soms aanzienlijk. Het is aangewezen dat de schoolleiding binnen haar beleidsvoering de taakbelasting van de leraren voldoende bewaakt.

Het uitstippelen van het beleid gebeurt veelal in het perspectief van een brede eerste graad. Dat uit zich in de begeleiding van jongeren tijdens hun studiekeuze en het oriënteringsbeleid dat het directieteam wil nastreven.

De directeur is verantwoordelijk voor onder meer de leerplanrealisatie, de kwaliteit van de onderwijsleerprocessen, de evaluatiepraktijk en de vakgroepwerking. Hierbij vertrouwt de directeur op het pedagogisch-didactisch en professioneel handelen van de individuele leraren en in het functioneren van de vakgroepen. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat de dynamiek van de vakgroepen en de resultaten op uitvoeringsniveau verschillen. Binnen deze contexten zijn nog groeikansen om diepgang en doelgerichtheid na te streven en te bereiken. Een consequente sturing en accurate opvolging door de directie zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

Visieontwikkeling De campusvisie op onderwijs kadert in het pedagogisch project van Don Bosco en staat eigentijds en kwaliteitsvol onderwijs voor. Over heel wat onderwijskundige processen bestaan schoolspecifieke visieteksten, die op termijn deel moeten uitmaken van een campusgebonden schoolwerkplan. Ook in de middenschool zijn er visieteksten over meerdere onderwijskundige aspecten, zoals evaluatie, remediëring en leerlingenbegeleiding. Voor aspecten zoals de socio-emotionele begeleiding van de leerlingen, de zorg voor kwetsbare leerlingen en het aanbieden van een brede harmonische vorming maakt de school haar visie waar. De beleidsvisie op leerbegeleiding en evaluatie krijgt echter nog geen algemene vertaling in de onderwijspraktijk.

Het beleid van de middenschool slaagt er gedeeltelijk in om de visies te implementeren in de schoolwerking. Daarentegen is het salesiaanse opvoedingsconcept veelal herkenbaar bij tal van activiteiten. Deze waarden worden door een aantal leraren sterk gedragen en geïntegreerd in hun lespraktijk.

Besluitvorming Overleg en participatie maken deel uit van de campusgedachte. De scholen beschikken over de decretaal verplichte participatieorganen, samen met adviesorganen, vak- en werkgroepen. De overkoepelende Pedagogische Raad Campus vervult een belangrijke rol bij de realisatie van het pedagogisch geheel.

Het directieteam van de middenschool stimuleert de reële en permanente betrokkenheid van de participantengroepen en streeft naar een goed evenwicht bij de besluitvorming. Er is aandacht voor zowel formele als informele participatie. Deze overlegmomenten bevorderen de praktische samenwerking en zorgen voor een vlotte schoolorganisatie. Voor sommige beslissingen koppelt de directie terug naar de vakgroepen waarbij de vakgroepverantwoordelijke doorgaans het aanspreekpunt is. Om de leerlingenraad krachtadig, efficiënt en doeltreffend te maken voorziet de directie in een budget om voorstellen te realiseren. Eveneens draagt het oudercomité bij tot de verbetering van de schoolwerking.

Kwaliteitszorg In het kader van een nascholingsproject voerde de campus in 2010 een zelfevaluatie uit in samenwerking met de begeleidingsdienst van het schoolbestuur en van de koepel. Dit leidde tot werkpunten op campus- en schoolniveau. Zowel de campus als de scholen stellen jaarlijks een aantal prioriteiten met doelstellingen en een tijdpad voorop. De schoolprioriteiten kaderen in de campusvoorstellen, maar richten zich op de specificiteit van het leerlingenpubliek.

Het algemeen beleid en het onderwijskundig beleid waren volgens het DISO-onderzoek, zowel op school- als op campusniveau aan verbetering toe. Het functioneren van de vakgroepen was toen één van de prioriteiten. Dat onderzoek had een positieve effect op de leerlingenoriëntering en leidde tot de bijsturing van de leefregels. Ook de middenschool analyseerde de doorstroom van de eerste naar de tweede graad via een enquête.

Kwaliteitsonderzoek en -bewaking onderkent de school als belangrijke aandachtspunten. Er worden aanzetten gegeven en structuren opgezet om een proces van kwaliteitsbewaking op gang te brengen. Voor sommige processen, zoals evaluatiepraktijk, laat de school zich bijstaan door de pedagogische begeleidingsdienst. Toch zijn de effecten van al deze inspanningen nog maar beperkt zichtbaar. Om een goede onderwijskwaliteit te blijven waarborgen is het nascholingsbeleid voorlopig nog zeer vrijblijvend en onvoldoende gebaseerd op vakinhoudelijke aspecten.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De professionele taakbekommernis en het engagement van de meeste personeelsleden.
- De openheid en veranderingsbereidheid in het lerarenteam.
- De zorg voor de leerlingen en de aandacht voor hun welbevinden.
- Het positief leer- en leefklimaat.
- De realisatie van het opvoedingsproject.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- De afstemming van het onderwijs op de specifieke noden van de B-stroom.
- De brede en harmonische vorming.

Wat betreft het algemeen beleid

- De open communicatie van de directie en de leraren met de ouders.
- De concretisering van het profiel van een brede eerste graad.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële uitrusting voor het vak maatschappelijke vorming.
- De leerplangerichtheid bij een aantal van de doorgelichte vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De leerbegeleiding in bepaalde vakken.
- Het inhoudelijk versterken van het vakoverleg met het oog op het realiseren van de leerplannen.
- De vakgerichte nascholing.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing van de vakgroepen.
- De aansturing en opvolging van de evaluatiepraktijk.
- Het bewaken van de taaklast.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van het vak Nederlands in de A-stroom.
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en de lokalen.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Nederlands	
Graad 1 Grieks-Latijn	Nederlands	
Graad 1 Industriële wetenschappen	Nederlands	
Graad 1 Latijn	Nederlands	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Nederlands	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Nederlands	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	Nederlands	

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-11-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Alex MAES de inspecteur-verslaggever	David VANREUSEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	